

עפ"ג 64068/04/21 - מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז חיפה נגד ליאור דימיטשטיין

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 64068-04-21 מדינת ישראל נ' דימיטשטיין 19 יולי 2021

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט עמית [אב"ד]

א. אלון, שופט

מ. דאוד, שופט

המערערת:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

ע"י ב"כ עוה"ד שרון איל

נגד

המשיב:

ליאור דימיטשטיין

ע"י ב"כ עוה"ד רועי קרן

פסק דין

א. בפנינו ערעור המדינה על גזר-דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה אורית קנטור) מיום 17.3.21 בת"פ 67642-11-19 לפיו נדון המשיב, יליד 1986, לששה חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור את העבירות בגין הורשע, וכמו כן, הוטלו עליו צו מבחן לתקופה של 12 חודשים, וצו של"צ בהיקף של 300 שעות.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלה.

כנגד המשיב ונאשם נוסף (נאשם 1) הוגש כתב אישום המונה ששה אישומים כשחמישה מתוכם (מן האישום השני ועד האישום השישי) משותפים למשיב ולנאשם הנוסף.

באישום השני נטען, שהשניים ולרבות שותף נוסף בשם רון, נסעו בתאריך 7.7.17 לנצרת. במהלך הנסיעה לנצרת מסר נאשם 1 לרון תעודת זהות מזויפת וכרטיס חיוב מזויף. משהגיעו לחנות המציעה למכירה מכשירי טלפונים סלולריים, נכנס רון לחנות ורכש טלפון נייד בעלות של 3,400 ₪, עבורו שילם באמצעות כרטיס החיוב המזויף והצגת תעודת הזהות המזויפת וקיבל במרמה את הטלפון הנייד. לאחר שרון יצא מן החנות, מסר הוא את הטלפון הנייד הנ"ל למשיב. לאחר מספר ימים קיבל רון מנאשם מס' 1 סך של 500 ₪ עבור העסקה.

באישום השלישי נטען, שבתאריך 1.8.17 נסעו שוב השניים ביחד עם רון לנצרת ובמהלך הנסיעה קיבל רון מנאשם 1 כרטיס חיוב מזויף ותעודת זהות מזויפת. בהגיעם לחנות המציעה למכירה מכשירי טלפון סלולריים

נכנס רון לחנות ורכש שני מכשירי טלפון ניידים בעלות כוללת של 6,200 ₪ ועבורם שילם רון באמצעות הכרטיס המזויף והציג את תעודת הזהות המזויפת. לאחר ביצוע העסקה יצא מן החנות ומסר את שני מכשירי הטלפון הנ"ל לידי המשיב.

למחרת - 2.8.17, איתר בעל החנות את מספר הטלפון של המשיב והתקשר אליו. בעל החנות הבהיר למשיב, שאם הם לא יחזירו את מכשירי הטלפון הוא יפנה למשטרה ובעקבות זאת, החזירו השניים וכן רון את מכשירי הטלפון לבעל החנות ביום 3.8.17.

באישום הרביעי נטען, שהשניים, ביחד עם רון, נסעו בתאריך 9.8.17 לעפולה ובמהלך הנסיעה קיבל רון מן המשיב 1 כרטיס חיוב מזויף ותעודת זהות מזויפת. בהגיעם לחנות המציעה למכירה מכשירי טלפון סלולריים ומוצרים חשמליים נכנס רון לחנות ורכש אופניים חשמליים בעלות של 3,100 ₪. רון שילם עבור האופניים באמצעות הכרטיס המזויף והציג את תעודת הזהות המזויפת ולאחר ביצוע העסקה יצא הוא מן החנות ומסר את האופניים החשמליים לנאשם 1.

באישום החמישי נטען, שהשניים, ביחד עם רון, הגיעו בתאריך 13.8.17, באמצעות הרכבת, לתחנת הרכבת מרכז השמונה בחיפה, שם פגשו הם אדם בשם רוסלן, שהגיע למקום באמצעות רכב שבבעלות אמו של רוסלן. השניים, ביחד עם רון, נכנסו לרכב ורוסלן נהג ברכב לקריית חיים, והגיעו לחנות של רשת K.S.P המציעה למכירה מכשירי טלפון ניידים וציוד למחשבים. נאשם 1 מסר לרון כרטיס חיוב מזויף ותעודת זהות מזויפת. רון נכנס לחנות ורכש טלפון נייד בעלות של 2,649 ₪, שילם עבור הטלפון באמצעות הכרטיס המזויף והציג את תעודת הזהות המזויפת. לאחר ביצוע עסקה זו יצא רון מן החנות ומסר את מכשיר הטלפון הנ"ל לידי המשיב.

מספר שעות מאוחר יותר הגיעה החבורה באמצעות הרכב לחנות של רשת K.S.P ביישוב נשר המציעה למכירה מכשירי טלפון ניידים וציוד למחשבים. שוב מסר הנאשם 1 לידי רון כרטיס חיוב מזויף. רון נכנס לחנות בנשר ורכש מכשיר טלפון נייד בעלות של 3,149 ₪ ושילם באמצעות הכרטיס המזויף והציג את תעודת הזהות המזויפת. לאחר ביצוע עסקה זו יצא רון מן החנות שבנשר ומסר את מכשיר הטלפון הנ"ל גם כן לידי המשיב.

שוב חלפו מספר שעות והחבורה הגיעה באמצעות הרכב לכרמל הצרפתי בחיפה לחנות של רשת K.S.P המציעה למכירה מכשירי טלפון ניידים וציוד למחשבים. שוב מסר נאשם 1 לרון כרטיס חיוב מזויף ותעודת זהות מזויפת. רון נכנס לחנות בכרמל הצרפתי ורכש מכשיר טלפון נייד בעלות של 2,649 ₪, שילם עבורו בכרטיס המזויף והציג את תעודת הזהות המזויפת. לאחר ביצוע עסקה זו יצא רון מן החנות בכרמל הצרפתי ומסר גם את מכשיר הטלפון הנ"ל לידי המשיב.

חלפו שעות מספר והחבורה הגיעה באמצעות הרכב לחנות בקרית אתא המציעה למכירה מכשירי טלפון ניידים וציוד למחשבים. שוב מסר נאשם 1 לרון כרטיס חיוב מזויף, רון נכנס לחנות, הזדהה בכזב בשם יאיר מרדכי וביקש לקנות מכשיר טלפון נייד ולשלם בגינו באמצעות כרטיס החיוב המזויף שברשותו. העובד בחנות הבחין

שארבע הספרות האחרונות בפס המגנטי שבכרטיס החיוב שהוצג לו אינן זהות לארבע הספרות האחרונות שעל גבי הכרטיס וסירב לקבל תשלום באמצעות הכרטיס המזויף ולפיכך יצא רון מן החנות.

האירוע דווח ברשת החנויות K.S.P ונציגי המכירות ברשת הונחו לא למכור מוצרים ללקוח המזדהה בשם יאיר מרדכי.

כשעה מאוחר יותר, הגיעה החבורה באמצעות הרכב לחנות K.S.P סניף רוממה המציעה למכירה מכשירי טלפון ניידים וציוד למחשבים. שוב מסר נאשם 1 לרון כרטיס חיוב מזויף. רון נכנס לחנות, הזדהה בכזב בשם יאיר מרדכי וביקש לקנות מכשיר טלפון נייד והציג את כרטיס החיוב המזויף, אך נוכח הדיווח שקיבלו ברשת עובדי החנות סירבו הם לבצע את העסקה.

באישום השישי נטען שבתאריך 17.8.17 הגיעה החבורה באמצעות הרכב לפרדס חנה בסמוך לחנות מחסני חשמל. בהיותם ברכב, מסר נאשם 1 לרון כרטיס חיוב מזויף ותעודת זהות מזויפת, רון נכנס לחנות וביקש לקנות שני מכשירי טלפון ניידים בעלות כוללת של 6,400 ₪. רון מסר למוכר את כרטיס האשראי המזויף ואולם התשלום באמצעות הכרטיס המזויף לא הצליח ורון יצא מן החנות.

עד כאן פירוט העובדות שבחמשת האישומים.

ג. המדינה מייחסת למשיב ולנאשם הנוסף, באישום השני, באישום השלישי ובאישום הרביעי עבירות של: הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות לפי סעיף 17 סיפא לחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986 בשילוב סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 בשילוב סעיף 29 של חוק העונשין, וכן קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא בשילוב סעיף 29 של חוק העונשין.

באישום החמישי מייחסת המדינה לנאשמים את שלוש העבירות הנ"ל, שאותן פירטנו, ובנוסף גם עבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא בשילוב עם סעיפים 25 ו-29 של חוק העונשין.

באישום השישי מייחסת המדינה לנאשמים עבירה של הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות לפי סעיף 17 סיפא לחוק כרטיסי חיוב וסעיף 29 של חוק העונשין, שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 בשילוב סעיף 29 של חוק העונשין וכמו כן, ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא בשילוב עם סעיפים 25 ו-29 של חוק העונשין.

ד. בישיבת בית משפט קמא מיום 27.2.20 הודה המשיב בעובדות כתב-האישום, הורשע בעבירות שיוחסו לו והופנה לקבלת תסקיר של שירות המבחן.

בתסקיר מיום 3.11.20 צוין, כי המשיב עובד בחברה מסוימת מזה כשלוש שנים, תחילה עבד כנהג חלוקה וכיום עובד כאחראי על קווי החלוקה בארץ ועל צי הרכבים שבחברה.

המשיב סיים 10 שנות לימוד ולא התגייס לשירות צבאי.

לדבריו, קיבל פטור על רקע אי-התאמה בגין תיקים פלייט שנפתחו כנגדו בעיקר עקב שימוש בסמים, ואולם התיקים נסגרו בהמשך מחוסר ראיות וחוסר עניין לציבור.

המשיב החל לעבוד בעבודות מזדמנות שונות מגיל 14. מגיל 17 ולמשך כארבע שנים עבד במפעל ששייך לאביו ולאחר מכן עבד בעבודות מזדמנות במפעלים ובנגריות.

כמו-כן, לאחר שעזב את בית אמו עבד במקומות שונים כמנהל מסלולי קרטינג ובשלוש השנים האחרונות עובד בחברה, תחילה כנהג חלוקה וכיום כאחראי על קווי החלוקה בארץ ועל צי-הרכבים של החברה.

שירות המבחן התרשם, שמסגרת העבודה מהווה עבור המשיב עוגן משמעותי להעלאת דימויו העצמי וממלאת אותו תחושת הצלחה, ובמכתב המלצה שהציג מטעם החברה, צוין, שהוא עובד מוערך, אמין ומקצועי מגלה יחס אדיב ללקוחות החברה ולעובדים שבאחריותו.

המשיב דיווח לשירות המבחן על שימוש מזדמן בחומרים ממכרים מסוג קנאביס החל מגיל 15 ועד היום, ולדבריו במשך ארבע השנים הראשונות דפוסי השימוש התגברו, אך בגיל 19 עבר תהליך גמילה במסגרת "בית חם" בקרית אתא ובעזרת הטיפול הגיע לתובנות באשר לשימוש בקנאביס והשלכותיו על חייו. ואולם, כשנתיים לאחר התהליך הטיפולי שעבר ב"בית חם" חזר המשיב לשימוש אינטנסיבי, לדבריו, על רקע סביבה משתמשת, היותו מובטל והעדר סדר יום קבוע. כיום הוא מתאר שימוש אקראי ולדבריו מזה מספר חודשים הוא נקי מסמים.

שירות המבחן הזמין את המשיב לשתי בדיקות שתן כשלראשונה לא הופיע ואילו הבדיקה השנייה העידה על שימוש בסמים מסוג קנאביס. שירות המבחן המליץ בפני המשיב לשלבו בתהליך אבחון ביחידה לטיפול בהתמכרויות והמשיב הביע נכונות להשתלב.

באשר לעבירות מושא הדיון, קיבל המשיב אחריות פורמלית לביצוע העבירות. המשיב טען, שבאותה תקופה התגורר בגפו ורצה להכיר אנשים חדשים כדי להפיג את בדידותו. הוא תיאר שלא היה מודע באופן מלא למעשיהם של חבריו ויחד עם זאת מסר, כי ידע שהם עוסקים בפעילות לא חוקית ותיאר כי בחר "להעלים עין" ממעשי חבריו על רקע רצונו להרגיש שהוא חלק מהחבורה.

המשיב הביע צער וחרטה על ביצוע העבירות, ותיאר שלאורך כל חייו נטה לפעול תחת השפעת קבוצת השווים ללא הפעלת שיקול דעת. המשיב הביע חשש מהשלכות ההליך המשפטי עליו, בעיקר בתחום התעסוקה, שמאוד משמעותי עבורו. שירות המבחן התרשם שמעבר למקור פרנסה קבוע, מקום העבודה מספק למשיב עוגן

משמעותי ומקור לתחושות הצלחה ולהעלאת דימויו העצמית.

שירות המבחן התרשם, שהמשיב משתדל לנהל אורח חיים תקין, פעיל ויצרני בעיקר בתחום התעסוקתי, והוא זוכה בו להצלחה והערכה.

המשיב גדל במערכת משפחתית שלא הייתה פנויה להכיל את צרכיו הרגשיים והוא נותר בתחושת בדידות משמעותית, ולכן הוא ראה בקבוצת השווים מענה לצורכי קבלה ושייכות, ותחושות אלה עמדו בין היתר ברקע למעורבותו בפלילים.

באשר לעבירות מושא הדיון, התרשם שירות המבחן, שהמשיב נוטה למזער מחלקו בביצוע העבירות ולהשליך את התנהלותו על גורמים חיצוניים.

באשר לשימוש בקנאביס, נראה שהמשיב עדיין מתקשה להתמודד עם מצבי לחץ והסם משמש אותו לעיתים כדרך לבריחה מהתמודדות עם קשייו. כמו-כן מתקשה המשיב להציב לעצמו את הגבולות הנחוצים לשמירה על התנהלות מותאמת בעיקר במסגרת חברתית וקבוצת שווים, ובמצבים כאלה הוא עלול פעול מתוך נטייה לנגררות ללא יכולת לבחון את גבולות המותר והאסור.

מכאן התרשמות שירות המבחן, שקיים סיכון להישנות עבירה בעתיד. המשיב הביע נכונות להשתלב בתהליך אבחוני ביחידה לטיפול בהתמכרויות והשתלבותו בטיפול עשויה לסייע לו להיגמל משימוש בסמים ולהפחית מרמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד.

ה. בתסקיר המשלים מיום 24.2.21 מסר שירות המבחן, שהמשיב השתלב ביחידה לטיפול בהתמכרויות. מסיכום וועדת האבחון מיום 2.2.21 עולה, שהמשיב משתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי, מגיע באופן קבוע לבדיקות שתן ולשיחות פרטניות, משתף באופן פתוח וכנה אודות התנהלותו בעבר ובהווה, ושומר על ניקיון משימוש בסמים. הצוות המקצועי התרשם, שהמשיב נוטל אחריות על התהליך הטיפולי והפרוגנוזה הטיפולית היא חיובית. המשיב עצמו מסר לשירות המבחן, שהוא שבע רצון מן ההליך הטיפולי ביחידה להתמכרויות ומרגיש נוח במפגשים.

באשר לעבירות מושא הדיון, קיבל המשיב אחריות על מעשיו, הביע צער, בושה וחרטה על ביצוען ורצון ונכונות להעמיק בתהליך הטיפולי ביחידה לצורך התבוננות בהתנהגותו לאורך השנים. המשיב הביע חשש מפני תוצאות התהליך המשפטי, ובכלל זה, מן האפשרות שיוטל עליו עונש מאסר ולו בעבודות שירות הואיל והוא מייחס למקום עבודתו חשיבות רבה. לדבריו, בזכות מקום עבודתו הוא עבר תהליך משמעותי, ומקום העבודה מספק לו מסגרת תעסוקתית וחברתית, במסגרתה התבגר ולמד לקחת אחריות. בזכות עבודתו הצליח המשיב להתקבל לתפקידים ולדבריו אם יגזרו עליו עבודות שירות יאלץ הוא לעזוב את מקום עבודתו, והוא מרגיש שכל מה שהשקיע בשנים אחרונות יירד לטמיון.

שירות המבחן סבור, שנכח ההיענות של המשיב להליך השיקומי והעובדה שהמשיב שומר על ניקיון מסמים ולא נפתחו לו תיקים נוספים מאז מעורבותו בעבירות מושא הדיון יש מקום לתת בכורה לשיקולי השיקום על-פני שיקולי הענישה.

כמו-כן, המשך השתתפותו של המשיב בטיפול המשמעותי שהוא עובר, יתרום להפחתת הסיכון להישנות מעורבותו בהתנהלות מפרת חוק. מכאן ההמלצה להעמיד את המשיב בצו מבחן לתקופה של 12 חודשים כשבמהלך תקופה זו ימשיך את ההליך הטיפולי במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות.

כמו-כן, נוכח קבלת אחריות מלאה מצד המשיב על ביצוע העבירות והחרטה שגילה, וכדי לא לפגוע במקור תעסוקתו, המהווה עבורו גורם משמעותי בתהליך השיקומי, ממליץ שירות המבחן להטיל על המשיב של"צ בהיקף נרחב של 300 שעות. הואיל ושילוב של ענישה טיפולית וחינוכית יוכלו למזער הישנות עבירות כאלה בעתיד.

1. בישיבת בית מהשפט קמא מיום 17.3.21, נשמעו הטענות לעונש. באת כוח המדינה טענה בפני בית משפט קמא, שהערכים שנפגעו הם תקינות חיי המסחר, הסדר החברתי, ואמון הציבור בשימוש באמצעי התשלום של כרטיסי חיוב, שהוא מרכזי בעולם הכלכלה.

עוד ציינה באת כוח המדינה, שנגרם נזק ישיר לבעלי החנויות ולחברות האשראי, שהרי הכסף לא הוחזר והכספים שהתקבלו ממעשי המרמה, עולה על 20,000 ₪. לטענתה של ב"כ המדינה מדובר בסדרה של מעשים מתוכננים עם תכנון מוקדם. עמדת ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא הייתה, שמתחם הענישה הראוי הוא בין שישה חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר ביחס לכל אחד מן האישומים או מתחם כולל שבין 20 חודשי מאסר עד 40 חודשי מאסר.

ב"כ המדינה ציינה, כי המשיב הודה באישומים ובכך חסך מזמן שיפוטי. לחובתו של המשיב שתי הרשעות קודמות בעבירות סמים והכסף לא הוחזר למתלוננים. לדעתה, ולמרות האמור בתסקיר שירות המבחן, אין לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום ויש להטיל על המשיב עונש בחלק האמצעי הנמוך של המתחם.

2. הסנגור הגיש לבית משפט קמא מכתב המלצה ממעסיקו של המשיב, וכן תלושי משכורת. הסנגור ביקש, שבית משפט קמא ייתן את דעתו לכך שהמשיב הודה בהזדמנות הראשונה, שיתף פעולה, עשה את כל מה שנדרש מול שירות המבחן, ניתן לראות את ההתקדמות מאז התסקיר הקודם ועד היום, ואת הפרוגנוזה החיובית להצלחה בשיקום, הליך אשר כבר קורם עור וגידים.

בנוסף ביקש הסנגור, שבית המשפט יתחשב בשיהוי שבהגשת כתב-האישום כשהעבירות בוצעו ביולי-אוגוסט 2017 ואילו כתב-האישום הוגש רק בנובמבר 2019 ללא סיבה וללא הסבר.

הסנגור מדגיש, שכבר בסוף אוגוסט 2017, לאחר שהמשיב שוחרר מן המעצר, הוא החל לעבוד וזאת לאחר שהמעצר שימש עבורו זעזוע. מאז ועד היום חלפו כארבע שנים בהן עבר המשיב כברת דרך משמעותית.

מתסקיר שירות המבחן גם עולה, כך ציין הסנגור, שהמשיב אדם צעיר ונבון שיש לו רצון ויכולת לנהל חיים נורמטיביים. הסנגור סבור, שחלקו של המשיב בעבירות אשר בוצעו, כעולה מכתב-האישום, הוא קטן. מה שמיוחס לו הוא שהמשיב חיכה ברכב ומסרו לו את מכשיר הטלפון. המשיב לא נתן כסף לבחור בשם רון אשר נזכר בכתב-האישום, המשיב לא נכנס לבתי העסק ולא ביצע את העסקה. אמנם המשיב הוא שותף לעבירות אבל חלקו קטן ומידת האשמה שלו, קטנה. לכן ביקש הסנגור לקבוע מתחם ענישה שבין מאסר על-תנאי ועד 10 חודשי מאסר בפועל, וכן ביקש, שיוטלו על המשיב 300 שעות של"צ לתועלת הציבור ומאסר מותנה, לרבות צו מבחן לפי המלצת התסקיר.

ח. המשיב עצמו, פנה אף הוא לבית משפט קמא, וציין, שהוא הבין את המעשים שהוא עשה, מבין את חומרת התיק ומביע צער גדול על מעשיו ועל הנזקים שגרם לאחרים ולעצמו וטוען, שהוא נמצא היום במקום אחר, עובד בחברה מסודרת, מתקדם יפה והוא כיום בתפקיד ניהולי, עובד משעות הבוקר עד הערב, הולך בדרך הישר, ומביע צער על מעשיו.

ט. בגזר הדין מיום 17.3.21 ציין בית משפט קמא, שהעבירות בוצעו בין 7.7.17 עד 17.8.17 באותה דרך, בין אותם מעורבים, והגם שמדובר לגבי המשיב בחמישה אישומים, יש לקבוע שמדובר במסכת עבריינית אחת, קיים קשר הדוק בין העבירות והעבריינים וננקטה אותה שיטת פעולה. המסקנה שמדובר באירוע אחד.

בית משפט קמא קבע, שמתחם העונש ההולם נע בין מאסר של שישה חודשים שניתן לרצותו בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל, וזאת ביחס לאירוע כולו.

עוד ציין בית משפט קמא, שהמשיב הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך מזמנם של הצדדים, העדים ובית המשפט.

ההרשעות הקודמות של המשיב, הן בעבירות מסוג אחר, והמשיב עובד כיום לפרנסתו ומנסה לשקם את חייו. בנוסף העיר בית משפט קמא, שלא הובאה אינדיקציה שהכסף הוחזר לחברות האשראי, או למי מבין המתלוננים.

בית משפט קמא הוסיף, שלפי הוראת סעיף 40ד' של חוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם בגין שיקולי שיקום. בעניינו של המשיב התקבלו שני תסקירים של שירות המבחן שסקרו את התהליך הטיפולי שהחל המשיב לעבור, ובסופו של יום, לאור היענותו החיובית של המשיב להליך השיקומי, המאפשר לו להכיר את אופן התנהלותו ולקבל תובנות לעריכת שינוי בחייו, המליץ שירות המבחן לתת בכורה לשיקולי השיקום והעריך, שהמשך השתתפותו של המשיב בטיפול המשמעותי שהוא עובר, יתרום להפחתת הסיכון להישנות מעורבותו בהתנהלות מפרת חוק. לכן המליץ שירות המבחן, על העמדת המשיב במבחן, על הטלת צו של"צ לתקופה ממושכת, וכן ענישה הצופה פני עתיד, כששילוב של כל אלה, עשוי למזער באופן משמעותי, את הסיכון להישנות עבירות אלה בעתיד.

נוכח שיקולים אלה, החליט בית משפט קמא לאמץ את המלצות שירות המבחן, תוך התבססות על התסקירים והטיל את העונשים שאותם פירטנו בפתח דברינו.

המדינה ממאנת להשלים עם גזר-דינו של בית משפט קמא, וערעורה מונח לפנינו.

י.

לטענת המדינה, שגה בית משפט קמא משהטיל על המשיב עונש שאינו הולם את חומרת מעשיו, את נסיבות ביצוע העבירות ואת פוטנציאל הנזק הגלום בהן. בכך החטיא בית משפט קמא את עקרון ההלימה שהוא העיקרון המנחה בענישה. בית משפט קמא אף לא העניק משקל לנסיבות החמורות של המקרה שאינן מוזכרות כלל בגזר הדין. בית משפט קמא לא נתן משקל לעובדה, שמדובר בעבירות שהצריכו תחכום רב, תכנון מוקדם בין המשיב לנאשמים האחרים, ושיתוף פעולה ביניהם. העבירות בוצעו בשיטתיות, בנחישות ובתחכום מתוך בצע כסף ובמטרה לעשות כסף קל על חשבונם של אזרחים תמימים. כמו-כן, לא ניתן בגזר הדין משקל לעובדה שאין המדובר במעידה חד-פעמית אלא במספר מקרי הונאה שונים שהתרחשו על-פני תקופה של כחודשיים כלפי מתלוננים שונים. ניכר מעובדות כתב-האישום, שהמשיב ושותפיו לא נרתעו מלהמשיך ולבצע את העבירות, תוך עליית מדרגה במעשים למרות העובדה שנתפסו פעם אחת, והמתלונן באותו מקרה, אף הזהיר את המשיב שאם לא יחזיר את הרכוש שהם קיבלו במרמה, הוא יפנה למשטרה. אכן המשיב ושותפיו החזירו את הרכוש למתלונן באותו מקרה, אך לא נרתעו מלחזור ולבצע את העבירות תוך כשבוע.

בית משפט קמא, כך נטען, שגה משהתעלם מנסיבות אלה בגזר-דינו.

לטענת המדינה, למרות שחלף זמן מאז ביצוע העבירות, לא היה מקום להתעלם מן הנסיבות החמורות האלה המצדיקות הטלת ענישה משמעותית וחמורה בהרבה מזו שהטיל בית משפט קמא. כמו-כן, לא נתן בית משפט קמא משקל לכך שהמשיב וכן גם הנאשמים האחרים, לא פעלו בשום צורה לתיקון תוצאות העבירות ולא החזירו למתלוננים את כספם.

לדעת המדינה, שגה בית משפט קמא משלא קבע מתחם ענישה הולם, נפרד, לכל אחד מן האישומים המהווה אירוע בפני עצמו, ושגה בקבעו מתחם ענישה כולל של שישה עד 24 חודשים. כמו-כן, סבורה המדינה, שאין הצדקה במקרה זה לחריגה מטעמי שיקום, ואין להסתפק בענישה של מאסר על-תנאי, צו מבחן ושל"צ.

מוסיפה המדינה, שבית משפט קמא העניק משקל מכריע לתסקיר השני שניתן בעניינו של המשיב מבלי לתת משקל לאמור בתסקיר הראשון, בו עולים ספקות גדולים באשר לשאלת הנזקקות הטיפולית ושאלת התאמתו של המשיב לטיפול, הואיל ומדובר במי שבאופן מזדמן משתמש בקנאביס ואין אינדיקציה לכך שמדובר במי שיש לו בעיית התמכרות לסמים או שיש קשר בין השימוש בסמים לביצוע העבירות.

כמו-כן, התעלם בית משפט קמא מן האמור בתסקיר הראשון, דהיינו, שהמשיב מזער את חלקו, לא נטל אחריות מלאה על מעשיו. בתסקיר הראשון התרשם שירות המבחן שיש סיכון להישנות עבירות בעתיד.

עוד נטען בערער, שבית משפט קמא חרג ממתחם הענישה בהתבסס על הליכי שיקום לכאוריים וראשוניים ביותר, מבלי שהוכח שקיים סיכוי של ממש לשיקומו של המשיב, כמתחייב מהוראת סעיף 40ד'(א) של חוק העונשין. בא כוח המדינה מפנה לפסיקה בה נקבע, שלא כל הליך טיפולי שנאשם עובר ייחשב אוטומטית כ"שיקום המצדיק חריגה ממתחם הענישה".

נטען בערער, שהשיקום שהוצע בתסקיר הוא כולו בתחום הסמים ונועד לסייע למשיב להיגמל משימוש מזדמן בסמים, אך אינו טיפול ייעודי לעבירות הרלוונטיות בהן הורשע המשיב, או למניעים אשר הביאו לביצוע העבירות. בשום שלב לא נטען מפי המשיב או שירות המבחן, שהעבירות בוצעו על רקע שימוש במסים.

בנוסף נטען, כי שגה בית משפט קמא כשהתעלם מן העובדה שלמשיב עבר פלילי הכולל שתי הרשעות של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית, דבר הממחיש את דפוסו הבעייתי ומצביע על העדר מורא מפני החוק. נטען עוד בערער, שבפסיקה נקבע, שיש להחמיר בענישה בעבירות כלכליות הפוגעות בציבור הרחב, וכן מצביעה הפסיקה על התוצאות ההרסניות של העבריינות הכלכלית, דבר המחייב את בית-המשפט להביע מסר עונשי הולם שיבטא תכלית חברתית ברורה למיגור עבירות אלה.

מלבד הנזק הישיר שנגרם לבעלי החנויות ולחברות האשראי, פוגעות העבירות בהן הורשע המשיב בח"י מסחר תקינים, בסדר החברתי ובאמון הציבור בשימוש בכרטיסי אשראי. לעניין זה מפנה ב"כ המדינה לפסיקה רלוונטית.

עוד נטען בערער, שבית משפט קמא שגה משהטיל ענישה שאינה הולמת את רמת הענישה המקובלת בעבירות בהן הורשע המשיב. לטעמה של המדינה, יש צורך בענישה קשה ומרתיעה בעבירות מסוג זה, כדי למגר את התופעה, הואיל ומדובר בעבירות המבוצעות כדי לזכות ברווח כספי על חשבון הציבור. ענישה מקלה, שאינה תואמת את חומרת המעשים, עלולה להתפרש כעידוד לעברייניים פוטנציאליים אחרים לבצע עבירות מסוג זה, אשר קשות לחשיפה, ועל בית-המשפט לסייע בביעור הנגע גם באמצעות הרשעה וגם באמצעות ענישה הולמת.

יא. בדיון שהתקיים בבית משפט זה ביום 27.5.2021, טענה ב"כ המדינה, שגזר הדין של בית משפט קמא מקל יתר על המידה ואינו משקף את חומרת העבירה והוסיפה, כי מדובר בעבירות שהצריכו תכנון מוקדם ותחכום בין המשיב לבין האחרים שנטלו חלק בביצוע העבירות. מדובר בעבירות מתוכננות של זיוף תעודות זהות ושימוש בכרטיסי אשראי מזויפים, ומה גם שמדובר בסדרה של מקרים ולא במקרה חד פעמי, וכן מדובר במתלוננים שונים.

לטעמה של המדינה, עונש של של"צ מקל מדי וסוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הנוהגת. אמנם מדובר בעבירות משנת 2017, אך מכיוון שמדובר בעבירות מרמה, תוך שימוש בכרטיסי אשראי מזויפים ותעודות זהות מזויפות, לא היה מקום להסתפק בשל"צ ולכל הפחות צריך היה לשקול הטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות, בשים לב לכך שמדובר בעבירות משנת 2017.

ב"כ המדינה ערה לכך שהמשיב החל לרצות את השל"צ (עד יום 27.4.2021 ביצע המשיב 68 שעות של"צ),

אך כאמור, לטעמה, הענישה שהוטלה על המשיב קלה ביותר וכן הוסיפה, כי המעורבים הנוספים טרם נדונו והם דחו את הדיון בעניינם עד לסיום הדיון בערעור, כדי להתאים את העונש שיוטל עליהם לעונש שהוטל על המשיב במקרה זה.

לטעמה של ב"כ המדינה יש להטיל על המשיב עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, הואיל והעונש שהטיל בית משפט קמא אינו משרת את האינטרס הציבורי ומעביר מסר שאין המדובר בעבירות חמורות.

יב. הסנגור טען לעומת זאת, שהגשת הערעור מטעם המדינה נובעת רק מכך ששני המעורבים האחרים בחרו להמתין עד לסיום הדיון בערעור זה ואולם הדבר, כך טוען הסנגור, אינו ראוי, הואיל ויש לדון כל נאשם בהתאם לנסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות ובשים לב לשיקולי השיקום לפי סעיף 40(ד) של חוק העונשין.

הסנגור מלין על-כך, שהמדינה התמהמה בהגשת כתב-האישום בשיהוי בלתי מוסבר ומבלי שבוצעה חקירה כלשהי לאחר ספטמבר 2017. התיק היה בפרקליטות מתחילת 2018 עד שהוגש כתב אישום בנובמבר 2019 ואילו המשיב, כך מציין הסנגור, החל את שיקומו ממועד שחרורו ממעצרו והחל לעבוד באופן מיידי ולא הסתבך בפלילים. מאישור המעביד שהוגש עולה, כי מדובר בעובד מסור ואמין. בתקופת הקורונה התנדב המשיב ועזר מזמנו לארגון "מתחברים".

עוד הלין הסנגור על-כך, שהפרקליטות פועלת בניגוד להנחיותיו של פרקליט המדינה הואיל והנחיה מס' 10/13 של פרקליט המדינה, מורה לתביעה להגיש בקשה לעיכוב ביצוע בערכאה הדיונית או בערכאת הערעור במסגרת 45 הימים שעומדים לרשות התביעה לצורך הגשת ערעור, וזאת כדי שערכאת הערעור לא תיאלץ לקחת בחשבון את העובדה שהמשיב כבר נשא עונש מסוים, קל יחסית, דבר שיקשה על ערכאת הערעור להטיל את העונש הראוי לדעתה.

הסנגור הוסיף, כי לא ניתן הסבר מדוע בשתי הזדמנויות שונות, גם במועד מתן גזר הדין וגם במועד הגשת הערעור, לא ביקשה הפרקליטות מבית המשפט לעכב את ביצוע השל"צ, וזאת כאמור בניגוד להנחייה הנ"ל. הסנגור הוסיף, כי המשיב ביצע את עבודות השל"צ עד ליום 27.4.2021 ברצון רב.

הסנגור סבור, שאין הצדקה להחמרה בענישה, שהרי מאז המקרה חלפו 4 שנים, היה שיהוי בלתי מוסבר בהגשת כתב-האישום, המשיב הודה בהזדמנות הראשונה וחסך בהעדת עדים. ההליך השיקומי הנזכר בתסקיר החל זמן רב לפני הגשת כתב-האישום, ובתסקיר מנובמבר 2020 צוין, שהמשיב השתלב ביחידה לטיפול להתמכרויות ושירות המבחן מעריך כי הטיפול יוכל להפחית מהסיכון להישנות העבירה בעתיד.

גם מן התסקיר השני עולה, כך טוען הסנגור, שהמשיב מגיע למפגשים בשירות המבחן ובמסגרת השיחות ביחידה להתמכרויות מעבדים את כל הערכים השגויים שהמשיב סיגל לעצמו עקב בעיות רגשיות והיגררותו לחברת שוליים. המשיב עובר הליך מוצלח התורם לו ולציבור, והוא מתקדם בו.

באשר לכתב האישום, טען הסנגור, שאין לייחס למשיב את עבירת הזיוף ולמעשה כל חלקו מתבטא בכך שלאחר ביצוע העסקה על ידי פלוני בשם רון (שנגדו הוגש כתב אישום בתיק אחר), מסר אותו רון את מכשיר הטלפון שנרכש בחנות לידי המשיב וזה בעצם חלקו של המשיב. מנשאל הסנגור, האם נכון הוא שאותו רון מסר את מכשיר הטלפון למשיב, משום שהם היו שותפים לעבירה, השיב הסנגור בחיוב, אך ציין שיש לבחון את חלקו של כל אחד מן השותפים במסגרת השותפות בביצוע העבירה. עוד נשאל הסנגור, האם נכון הוא שגם לאחר שהמשיב נחשף על ידי בעל החנות שאצלו בוצעה המרמה, המשיכה הקבוצה (כולל המשיב) בביצוע העבירות, והסנגור השיב בחיוב, אך הוסיף, שהמשיב עבר מאז תהליך ארוך ושינה את דרכו, כעולה מן התסקיר.

עוד ציין הסנגור, שהמשיב לא מסר את כרטיס החיוב המזויף לרון וכי הפעולות האקטיביות יותר בוצעו על ידי נאשם מס' 1 ועל ידי רון, ואילו המשיב כמעט ולא היה פעיל וחלקו קטן משל האחרים. עוד הוסיף הסנגור, שהמחוקק מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם הענישה הראוי במקרים המתאימים, כשיש סיכוי של ממש להשתקמות הנאשם וזהו המקרה שבפנינו. הסנגור חזר והדגיש את השיהוי בהגשת כתב-האישום ואת העובדה שהמדינה לא ביקשה את עיכוב ביצוע צו השל"צ, והמשיב ביצע עד כה 68 שעות של"צ (מתוך 300 שעות של"צ שהטיל עליו בית משפט קמא).

במענה לפניית בית-המשפט, ולאחר שהות להתייעצות שניתנה למשיב ולסנגור, הודיע הסנגור, שעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות יגרום למשיב לאבד את מקום העבודה ולכן מתנגד הוא לביצוע עבודות השירות, ואולם בסיום הדיון ביקש הסנגור שבטרם מתן פסק הדין יופנה המשיב לממונה לקבל את חוות דעתו (עמ' 5 לפרוט', שורה 4, ושורה 11).

ב"כ המדינה ביקשה, שבית משפט זה יורה על עיכוב ביצוע עבודות השל"צ. הסנגור התנגד לכך וטען, כי בקשת העיכוב צריכה הייתה לבוא מצד המדינה מיד לאחר מתן גזר הדין או לחלופין מיד עם הגשת הערעור, ויש לאפשר למשיב להמשיך את ביצוע עבודות השל"צ.

בהחלטה מאותו יום, הופנה המשיב לממונה על עבודות שירות לקבלת חוות דעתו ביחס להתאמתו לריצוי העונש בעבודות שירות וכמו כן הוחלט על הפסקת ביצוע עבודות השל"צ על ידי המשיב עד שיינתן פסק הדין.

יג. בחוות דעתו של הממונה מיום 1.7.2021 נמצא המשיב מתאים לביצוע עבודות שירות במגבלות וכמו כן צוין באותה חוות דעת, שהמשיב הביע את הסכמתו לריצוי מאסר בעבודות שירות והוסברו לו תנאי הריצוי. נכתב עוד בחוות הדעת, שהמשיב הביע חשש מהטלת עבודות שירות, הואיל והדבר יפגע במקור הכנסתו, ביכולתו לשכור דירה, ובתהליך השיקומי אותו החל, אך יחד עם זאת הסכים לעמוד בתנאים שהוסברו לו.

יד. בישיבת בית-המשפט שהתקיימה בפנינו ביום 15.7.2021, הודיע ב"כ המדינה שהוא חוזר על הודעת הערעור ומבקש להטיל על המשיב עונש מאסר של 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות.

הסנגור הגיש ריכוז יתרות בנק של המשיב, כשמן הריכוז עולה, שלמשיב התחייבויות כלפי הבנק בסכום של כ- 92,000 ₪, ובנוסף עליו לשאת בתשלומים רבים בגין טיפול שניים שעבר. כמו כן הוגש חוזה שכירות של המשיב ממנו עולה שעליו לשלם שכר דירה בסכום של 2,500 ₪ לחודש (יצוין, שתקופת השכירות לפי החוזה היא 5.9.20 - 4.9.2021).

הסנגור חזר בפנינו על טענתו, שהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות תסב נזק חמור למשיב ולציבור הואיל ויהא על המשיב לעזוב את מקום עבודתו ולהיכנס למעגל האבטלה. כמו-כן הפנה הסנגור לכך, שההליך הטיפולי שעובר המשיב בשירות המבחן הוא בשעות הבוקר (נציין, כי מדובר בטיפול אחת לשבוע), ואין זה בטוח ששירות המבחן יוכל לתת מענה בשעות אחר הצהריים הואיל והדוגמים של בדיקת השתן והעובדת הסוציאלית שמבצעת את השיחות הפרטניות, פועלים בשעות הבוקר.

כן הדגיש הסנגור, שהמשיב מתפקד באופן משביע רצון והטלת מאסר בעבודות שירות במקום של"צ תפגע בתפקודו התעסוקתי של המשיב.

עוד הוסיף הסנגור, כי מדובר בעבירות משנת 2017, כתב-האישום הוגש בשיהוי, המשיב הודה בהזדמנות הראשונה, השיקום הוא אמיתי, ולכן יש מקום לחרוג מן המתחם הראוי מכח הוראות סעיף 40(ד) של חוק העונשין, ולהטיל על המשיב עונש החורג לקולא.

עתירתו של הסנגור היא שלא תהא התערבות בגזר הדין של בית משפט קמא. אין התנגדות לסנגור שיוגדל מספר שעות השל"צ ל- 480 שעות, באופן שהמשיב יוכל להמשיך להתפרנס. אמנם, כך העיר הסנגור, מי שמרצה עבודות שירות זכאי להבטחת הכנסה ואולם החובות שיצבור המשיב בתקופה זו יגרמו לכך שהנזק יהיה בלתי הפיך.

טו. לאחר שנתנו דעתנו לעובדות כתב-האישום שבהן הודה המשיב ועל פיהן הורשע, לתסקירי שירות המבחן, לגיליון ההרשעות הקודמות, לטיעונים לעונש בפני בית משפט קמא, לגזר הדין של בית משפט קמא, הודעת הערעור על נימוקיה, לטיעונים לעונש בישיבה שהתקיימה ביום 27.5.2021, לחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות, ולטיעונים לעונש בישיבה שהתקיימה בפנינו ביום 15.7.2021, החלטנו לקבל את ערעור המדינה באופן חלקי.

טז. המשיב, יליד 1986, היה שותף לחבורה שביצעה מעשי מרמה והונאה במספר בתי עסק, כמתואר בחמשת האישומים שבכתב-האישום (אישום מס' 2 - אישום מס' 6).

פעילותה של החבורה, כולל המשיב, נמשכה מיום 7.7.2017 עד 17.8.2017. במהלך תקופה זו פקדה החבורה תשעה בתי עסק במקומות שונים בארץ.

בחמישה מבתי העסק, מעשי המרמה הצליחו והשווי הכספי הכולל של הטלפונים (ובמקרה אחד אופניים חשמליים), מסתכם ב- 14,947 ₪. אין אינדיקציה לכך שסכום זה הוחזר לחברות האשראי או למי מן

המתלוננים, ואף לא נטען שנעשה ניסיון לתקן את תוצאות העבירות שבוצעו.

בשלושה בתי עסק, נכשל הניסיון לרמות וזאת לאחר שבאחד מבתי העסק הבחין העובד בחנות באי-התאמה בין ארבע הספרות האחרונות בפס המגנטי שבכרטיס החיוב לארבע הספרות האחרונות שעל גבי הכרטיס וסירב לקבל את התשלום באמצעות הכרטיס המזויף. הדבר דווח לחנויות שבאותה רשת ולכן נכשל הניסיון גם בבית העסק הנוסף שבו היה ניסיון לבצע את המרמה. במקרה השלישי, לא הצליח התשלום באמצעות הכרטיס המזויף.

יז. יצוין, שבאחד מבתי העסק, ביום 1.8.2017, כמתואר באישום השלישי, עלה בידי רון לרכוש שני מכשירי טלפון נייד בעלות כוללת של ₪ 6,200 ואולם למחרת הצליח בעל בית העסק לאתר את מספר הטלפון של המשיב. בעל העסק התקשר אל המשיב ואמר לו, שהוא גילה כי העסקה בוצעה באמצעות כרטיס חיוב מזויף, ואם לא יוחזרו מכשירי הטלפון, יפנה הוא למשטרה ולפיכך החזירו הנאשם מס' 1, המשיב ורון, את מכשירי הטלפון לאותו בעל עסק (למניעת ספק נציין, שהסכום הנ"ל של ₪ 6,200 אינו כלול בשווי הכספי של הטלפונים שהתקבלו במרמה (₪ 14,947), הואיל והם הוחזרו יומיים לאחר הרכישה כמוסבר לעיל).

פנייתו של אותו בעל עסק שאיתר את מספר הטלפון של המשיב, התבצעה כמצוין לעיל ביום 1.8.2017, אך הדבר לא מנע מן המשיב להמשיך ולהשתתף בפעילותה של אותה חבורה ואכן המעשים נמשכו גם ביום 9.8.2017 (האישום הרביעי) בבית עסק בעפולה, כמו-כן ביום 13.8.2017 (האישום החמישי) וביום 17.8.2017 (האישום השישי). העובדה שהמשיב המשיך ליטול חלק בחבורה, וכלל לא הרתיעה אותו העובדה שבעל העסק גילה, שהעסקה בוצעה באמצעות כרטיס חיוב מזויף ועמד לפנות למשטרה, אלא אם יוחזרו לו המכשירים - מוסיפה נופך של חומרה להתנהלותו של המשיב.

יח. ברי, מעיון בעובדות כתב-האישום, שהעבירות שביצעה החבורה, היו מתוכננות ובוצעו בתחכום ובשיטתיות, תוך שיתוף פעולה בין אנשיה, ובהם גם המשיב שהיה שותף לעבירות אלה, שנועדו "להשיג כסף קל" על חשבון הזולת. עולה עוד מן העובדות, שאין המדובר במעידה חד פעמית, אלא מדובר בפעילות שנמשכה על-פני כ- 5 שבועות, שבמהלכה "ביקרה" החבורה בתשעה בתי עסק, ומקובלת עלינו טענת המדינה שלפיה יש להתייחס בחומרה הראויה לעבירות מסוג זה כשמעבר לנזק הישיר שנגרם לבעלי העסקים או חברות האשראי, יש בהן גם משום פגיעה בחיי מסחר תקינים.

יט. הסנגור טען, בין היתר, שחלקו של המשיב בעבירות הוא קטן וכי הוא עצמו לא ביצע זיוף בכרטיסי החיוב ובתעודות הזהות. נעיר בעניין זה, שאף לא יוחסה לנאשמים עבירה של זיוף כי אם עבירה של שימוש במסמך מזויף.

באשר לחלקו של המשיב, יצוין שאת הטלפון שהושג במרמה מבית העסק בנצרת מיום 7.7.2017 מסר רון

לאחר ביצוע העסקה לידי המשיב. גם לאחר ביצוע העסקה הנוספת בנצרת ביום 1.8.2017 מסר רון את שני מכשירי הטלפון שהושגו במרמה לידי המשיב (הטלפונים שהוחזרו לבעל העסק). ביום 13.8.2017, לאחר שהושג במרמה הטלפון הנייד בחנות בקרית חיים, מסר רון את המכשיר למשיב, ובאותו יום לאחר שהושג במרמה הטלפון בחנות בנשר, מסר רון גם כן את המכשיר למשיב, וכך גם לאחר שהושג הטלפון השלישי באותו יום מן החנות בכרמל הצרפתי, כך שבמהלך פעילותה של החבורה מסר רון למשיב בסך הכל שישה מכשירי טלפון שהיו "היבול" מפעילותה של החבורה.

התנהלות זו, מעידה על-כך שהמשיב היה שותף מלא בביצוע העבירות שבהן הודה והורשע.

כ. בית משפט קמא, בשים לב לאמור בתסקירי שירות המבחן הסתפק בכך שהטיל על המשיב מאסר מותנה בן 6 חודשים, צו מבחן של 12 חודשים וצו של"צ בהיקף של 300 שעות.

סבורים אנו, שענישה זו סוטה במידה רבה לקולא ממתחם הענישה שאותו קבע בית משפט קמא (מאסר בין 6 חודשים שניתן לרצות בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל).

אנו מפנים לעפ"ג (מחוזי מרכז) 5533-09-15 ספיאן נ' מדינת ישראל (26.1.2016) בעמ' 10, שם נכתב:

"גם אם מדובר ב"אירוע" אחד מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט קמא - בין מספר חודשי מאסר ל-3 שנות מאסר... הוא מתחם שמשקף את מדיניות הענישה הראויה למי שמתמשים במספר כרטיסי אשראי גנובים ומזויפים יחד עם אחרים, קונים מוצרים במרמה, או מנסים לקנות מוצרים במרמה תוך פרק זמן קצר. "

כא. נציין, שלחובת המשיב, שהוא כבן 35 כיום, 2 הרשעות קודמות, אם כי לא מתחום עבירות המרמה: הרשעה אחת היא משנת 2014 בגין עבירה של שימוש בסמים לצריכה עצמית משנת 2012, והרשעה נוספת היא משנת 2013 בגין עבירה של שימוש בסמים לצריכה עצמית שבוצעה באותה שנה.

כעולה מתסקירי שירות המבחן, ובעיקר מן התסקיר מיום 24.2.21, עובר המשיב הליך שיקומי שלדעת שירות המבחן יש בו כדי לתרום להפחתה בסיכון להישנות מעורבותו בהתנהלות מפרת חוק. לטעמו של שירות המבחן, יש ליתן בכורה לשיקולי השיקום על-פני שיקולי הענישה, ומכאן ההמלצה להטיל על המשיב צו של"צ בהיקף של 300 שעות.

לעניין זה אנו מפנים לדברי כב' השופט (בדימוס) א' שהם ב-רע"פ 5658/15 סמירנוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 8(24.8.2015):

**"כפי שציינתי ברע"פ 2418/15 אמסלם נ' מדינת ישראל (18.6.15):
"אמת נכון הדבר, כי האינטרס שעניינו שיקומו של הנאשם, איננו אינטרס אישי
של אותו נאשם בלבד, אלא שמדובר באינטרס חברתי כולל לשקם את מי שסרו
מדרכם, ולהחזירם לדרך המוטב. יחד עם זאת, יש לזכור כי אינטרס זה מונח לצד
יתר שיקולי הענישה העומדים על הפרק בעת שנגזר עונשו של הנאשם."**

**ראו גם: רע"פ 3463/15 קוטוב נ' מדינת ישראל (21.5.2015); רע"פ 1625/15 פלונית נ'
פלונית (19.4.2015)."** (ההדגשה שלנו).

כב. תורת הענישה היא כידוע אינדיווידואלית לפי נסיבות ביצוע העבירה, ולפי נסיבותיו של מבצע העבירה
(ע"פ 433-89 ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170, בעמ' 174-175).

בנסיבותיו של המשיב, בהתחשב בכך שהודה בעובדות כתב-האישום ובכך חסך, הן זמן שיפוטי, והן מזמנם של
העדים, ובשים לב לתהליך השיקומי שהמשיב עובר, והמלצתו של שירות המבחן, ונוכח העובדה שכתב האישום
הוגש בנובמבר 2019 ומאז ביצוע העבירות חלפו כארבע שנים, והמשיב עובד מאז לשביעות רצון מעסיקו
במקום עבודה מסודר, ואף התקדם במקום עבודתו, היה מקום לגזור את עונשו של המשיב **קרוב** לסף התחתון
של מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא (6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות), ואולם בשים לב
לחומרת העבירות כפי שכבר פירטנו לעיל, **לא** היה מקום להסתפק בצו של"צ.

כג. יחד עם זאת, מתוך כוונה לאזן בין העיקרון המנחה בענישה - עיקרון ההלימה, לבין החשיבות שבהליך
השיקומי שעובר המערער (הליך שמשרת גם את האינטרס של הציבור), ובהביאו בחשבון את טיעוניו
המפורטים של הסניגור באשר למצבו הכלכלי של המשיב, החשיבות שבמקום עבודתו של המשיב (כחלק
מן ההליך השיקומי), והעובדה שהמדינה לא עתרה לעיכוב ביצוע צו השל"צ, לא בפני בית משפט קמא
ואף לא במועד הגשת הערעור, והמשיב הספיק לבצע עד 27.4.2021, 68 שעות של"צ (מתוך 300
שעות), מחליטים אנו לחרוג לקולא ממתחם הענישה ולהטיל על המשיב ארבעה חודשי מאסר לריצוי
בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 1.7.2021.

צו השל"צ שהטיל בית משפט קמא - מבוטל.

כד. התוצאה מכל האמור לעיל היא כדלקמן:

1. אנו מבטלים את צו השל"צ שהטיל בית-משפט קמא על המשיב.

2. במקום צו השל"צ, אנו מטילים על המשיב **4 (ארבעה) חודשי מאסר לריצוי בעבודות
שירות.**

על המשיב להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות ביחידת ברקאי- עבודות שירות-
שלוחת צפון, בסמוך לבית הסוהר מגידו, **וזאת ביום 5.10.2021 שעה 08:00**
בבוקר.

המשיב מוזהר בזאת כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה
ועל פי הנחיות החוק והממונה וכל חריגה מכללים אלה יש בה כדי להביא להפסקת
ריצוי עונשו של המשיב בדרך זו ונשיאת יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג
ובריח.

3. עונש המאסר על-תנאי לתקופה של 6 (שישה) חודשים למשך 3 (שלוש) שנים, וצו המבחן
לתקופה של 12 חודשים שהטיל בית משפט קמא בגזר-דינו עומדים בעינם ללא שינוי.

למזכירות בית-המשפט:

1. יש להמציא את העתק פסק הדין לממונה על עבודות שירות.

2. יש להמציא את העתק פסק הדין לשירות המבחן למבוגרים.

ניתן היום, י' אב תשפ"א, 19 יולי 2021, במעמד הנוכחים.

מ' דאוד, שופט

א' אלון, שופטת

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]